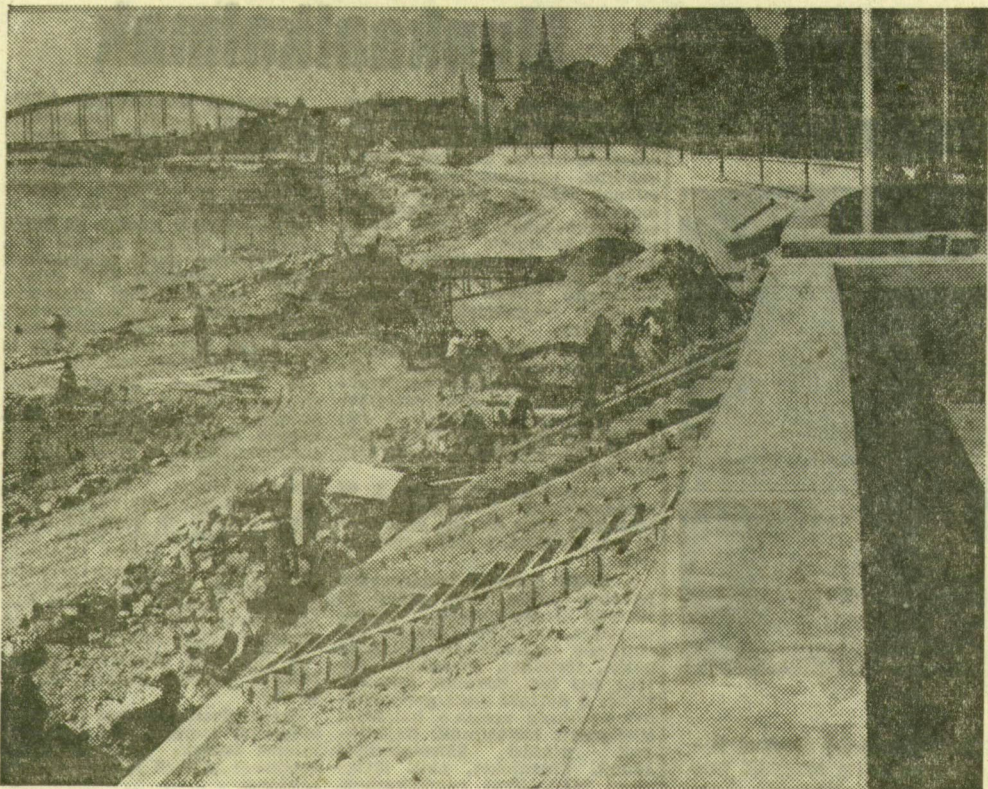

Somogyi Károlyné felvétele

Készül a lejáróhíd

Az egymást követő árhullámok a Tiszán az idén is akadályozták a partfal építésének nagy munkáját, amely ennek ellenére is tervszerűen halad. A munkák zöme most a Lenin körút végén folyik: készül a lejáróhíd a rakpartra, előtte pedig haladnak a lépcsők kiképzésével

Van, de mégis hiányzik az üzletekből

**A sütőipar széles választékot kínál
Egy vizsgálat tapasztalatai**

Az üzletek kenyér- és péksütemény ellátását Szegeden 1973 első felében vizsgálta meg a Csongrád megyei Kereskedelmi Felügyelőség, a sütőipar munkáját pedig ez év februárjában tárgyalta a Csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága. A kereskedelmi felügyelőség három év elteltével most áttekintette, hogy Szegeden mennyire javult általában a kenyér-, illetve a péksütemény forgalmazása a kiskereskedelemben, élnek-e mindazzal a lehetőséggel, amellyel a sütőipar rendelkezésre áll a fogyasztóknak.

A széles körű vizsgálaton egyöntetűen megállapították, hogy Szegeden az üzletek kenyérellátása általában megfelelő. Egyes hétféteken, kétós ünnepek előtt azonban előfordult, hogy a boltok vezetői nem mérték fel kellően a szükségletet. A zárást megelőző órákban a kenyer elfogyott, avagy esetenként jelentős mennyiségű kenyeret nem tudtak eladni. A tapasztalat szerint egyes üzletekben nem kielégítő a választék kenyérből. A sütőipar hatféle kenyeret készít, ugyanakkor vannak boltok, amelyek csak háromféle kenyeret árúsítottak az ellenőrzéskor.

Általában valamennyi élelmiszerüzlet árusít péksüteményt. A választék azonban eléggé szegényes. A naponta 300–700 péksüteményt forgalmazó boltok mindössze 4–6féle péksüteményt árúsítottak az ellenőrzéskor, holott a sütőipar 81féle terméket gyárt. Ezek a boltok szinte kivétel nélkül csak az úgynevezett vízzel készíthető árukat hozták forgalomba. A tejjel, vajjal és egyéb termékkel készíthető péksüteményektől elzárkóztak. Egyes helyeken még a népszerű perccet sem lehetett kapni. A Csongrád megyei Kereskedelmi Felügyelőség különös tekintettel nézte meg az újonnan épülő városrészekben, valamint a peremkerületeken levő üzleteket. Megállapította, hogy a lakosság összetétele és életkörülményei — köztudomásúan — az elmúlt években jelentősen változtak. Az új

városrészek lakóinak szükség, hogy a reggelhez korán megkaphassák a péksüteményeket, lehetőleg minél nagyobb választékban.

A Csongrád megyei Kereskedelmi Felügyelőség vizsgálatának most is az volt a célja, hogy a peremkerületekben olyan legyen az ellátottság kenyérből és péksüteményből, mint a Belváros bármely üzletében. Az ABC-áruházaiban e napi cikkek közül szemlétartást és a felmérések szerint is jóval kisebb volt a választék, mint a Belváros üzleteiben. A szegedi ÉLKER 8. sz. boltja például, amely naponta mintegy 2 ezer darab péksüteményt hoz forgalomba, a választékot 15–20 félére szorította vissza. A tarjáni 10. számú bolt az előbbinél is kisebb mennyiségű péksüteményt forgalmaz, jóval kisebb választékkal. Nagy eltelítet talált a Csongrád megyei Kereskedelmi Felügyelőség például a szegedi ÉLKER tarjáni 76-os és a szomszédságában levő MÉK ABC-áruháza péksütemény-rendelése között. Az előbbi üzlet naponta 25–30féle péksüteményt rendel, az utóbbi megelégszik ennek a felével.

Egyes üzletek vezetői a szűk áruválasztékot azzal magyarázták, hogy vásárlóik nem tartanak igényt a sokféle süteményre. Ez nem felel meg a valóságnak. A széles választékú készítmények iránt a legtöbb boltban nincs megfelelő propaganda, nem rendeznek árubemutatót stb. A legnagyobb választékot biztosító boltok is csak 35féle péksüteményt rendelnek, árusítanak, holott a sütőipar — mint már előbb is említettük — 81féle készítményt állít elő.

Megvizsgálta a Csongrád megyei Kereskedelmi Felügyelőség a Szeged és Vidéke AFESZ 1-es, 6-os és 10-es számú üzleteinek ellátását kenyérből és péksüteményből. Ezekben az üzletekben is szegényes volt a választék. Azt is vizsgálták általában az üzletekben, hogy az átvételkor megkövetelik-e az áru

minőségét, vagy csak megelégszenek a darabszámmal. Sajnos, a vizsgált boltok egyike sem tudta bizonyítani, hogy a nem megfelelő minőségű áruk szállítása miatt emelt kifogásnak milyen következménye lett. A vizsgálatkor a Csongrád megyei Kereskedelmi Felügyelőség talált olyan sütőipari terméket, amely nem felelt meg az előírt követelményeknek. Ezt a Csongrád megyei Élelmiszerellenőrző és Vegyvizsgáló Intézet meg is állapította. Ezért két sütőipari dolgozóval szemben szabálysértési eljárást kezdeményeztek, amely 800, illetve 1000 forint pénzbírsággal végződött.

A vizsgált árudák vezetőit zavarba hozta, amikor az ellenőrzés kitért a takarékos-sággal összefüggő tényezőkre, amelyek betartását vállalatluk elő is írta. Alapvető dolog, hogy az üzletek naponta olyan mennyiségű kenyeret rendeljenek, hogy abból ne maradjon meg eladhatatlan felesleg, amit csak takarmányozásra és csak árléshálítással lehet értékesíteni. Ezért néhol csak annyi kenyeret rendeltek, amelyet aznap záróráig el tudtak adni. Néhol ez úgy „sikertült”, hogy záróra előtt 2–3 órával a kenyér már elfogyott. Nyilvánvaló pedig, hogy azt a kenyeret nemcsak azon a napon lehet eladni, amelyet aznap szállítottak. Annak árusítását a szabvány 72 órán belül engedi meg.

A Csongrád megyei Kereskedelmi Felügyelőség vizsgálata most is eredményes volt. Olyan intézkedéseket javasolt, amelyek arra serkentik az üzletek vezetőit, hogy éljenek a sütőipar által nyújtott széles áruválasztékkal.

L. F.

Egyorsós automaták

A Technoimpex és a Szerzőgépipari Művek, illetve az NSZK-beli Traub-Reichenbach cég vezetői kedden kooperációs szerződést írtak alá Budapesten egyorsós automaták gyártásáról. A megállapodás szerint a korábbi évek

gyakorlatához hasonlóan az idén a nyugatnémet cég automatáihoz a SZIM bizonyos részegységeket gyárt, 1977-től pedig a SZIM veszi át ennek a komplett egyorsós automata alapgépnek a gyártását. (MTI)

Nyakig a bürokráciában

Birkózunk vele, mint újkori mesebeli Jánosok a legújabbkori sok fejű sárkánnyal. Körülkapjuk, belevágjuk a földbe térdig, kiugrik, belevág benünket derékig. Összeszedjük minden erőnket, kikecmeregünk, megropogtatjuk, belevágjuk mi is derékig. Megint kiugrik, és belevág nyakig. Belevágjuk, belevág... megint vágjuk, megint vág. Ki tudja, mióta, ki tudja, meddig?

Ígénytelen, mint a számár, a kórón is megél, a száraz papirosra is. És erős, mint a bivaly. Lépünk egyet, azt hisszük, a legsimább úton járunk, és belebotlunk. Mi csináltuk simára az utat, mire észreveszszük, fölverte a gaz. Harcolunk ellene, nem hagyja magát. Szeret mindig fölül maradni. Ez a legveszedelmesebb benne, erről hiszik sokszor, hogy fölülről jön, és fölülről védik. Pedig alul-fölül irtják.

Mióta én az újság betűjét ismerem: ez benne volt mindig: Le a bürokráciával! Kirádiróztuk volna szótárunkból is, visszanevetett ránk, és maradt. Leírtuk minden ismertetőjelét, mint régen a burgonyabogárnak, hogy aki fölisméri, jelentse, mégis megmaradt. A bürokrácia ellen harcolunk, de bürokratát ritkán látunk. Egyszerű lenne pedig fölismerni: aki azt a sok förtelmet létrehozta, újra szüli, szaporítja, nagyra neveli, az a bürokrata. Rajzos vicclapunknak hála, szemellenzős, asztalnál gubbasztó hivatalnok ő, aki maga alá is aktákat kapar, aktahegyek ködéből csak kopasz feje látszik, bélyegzőkkel hadonászik, és mindenkit elküld, ahonnet jött. A valóságban? Elegáns ember ül az asztalnál, lehet férfi, lehet nő, látszik rajta, hogy a légynek sem ártana, néha azt se veszi zokon, hogy földi halandó habogatja, egyszer aztán rákapcsol, mint akit föl húztak, és mosolygós ábrázata váltig őrizve kioktat, hogy ez kell még, de ha ez megvan, csak akkor hiteles, ha emez is van mellé, emehez amaz, amahoz emez. Valamikor azt hittük, odacsapunk az asztalra, és összehúzza magát. Most? Ilyen előkelő ember előkelő asztalra ki merne odacsapni?

Lehet példás családapa, hű feleség, unokáját térdén ugráltató bölcs nagypapa, méltó a szeretetre. Keze-lába rendes, gerince egyenes. Ha kell, főleg társaságban, gerincét kemény szavakkal is egyenesíti — ő lenne a bürokrata? Igaz, hogy egy hete sétáltat egy semmi papírossal, de éppen tegnap kapott fizetésemet jól végzett munkájáért. Neki az a dolga, hogy engem sétáltasson? Azt sem lehet rámondani, hogy szolgálalkúen hajtja végre főnöke utasításait, saját kütféjéből táplálkozva még csavarrajtuk egyet, még rárak egy lapáttal, hadd legyen nagyobb a füstje is, ne csak a gőze. A hivatali munka hőse ő, de hogy bürokrata.

Itt vagyunk megölve. A hivatal azért van, mert kell. Ha nem lenne összeközlődná a világ. Visszajutnánk oda, hogy azt sem tudnánk pontosan, mikor születünk. Beiktatnak bennünket százezerszer, könyvelnek ide, könyvelnek oda, biztosan azért, mert szükség van rá. Ha nem lenne így? Feketefuvaron kapnak rajta egy teherautót, fölhabóronduk: nem ellenőrzik? Az ellenőrzés papírmunka, minden lépését menetlelve írják. Ha elemelnek valamit, megint kiabálunk: nem tűnt föl senkinek? Kinek tűnne? Aki a papirosokat kezeli. Kell ide is a papír. Mindenhová kell. De ennyi?

Látok egyet, akiről azt hiszem, ő az. Ül az asztalnál, száz kiló fölött, és mindent tud. Fejből a rendeleteket, és azokat is, amelyek ezeket kontrázzák. Van egy kis füzet, húsz éve írta bele az első sort, ha elakad, ebbe lapoz bele. Neki nem kell

irattár, melléklet, belég, átirat, hátirat, be-szél az ügyféllel, kikérdezi, és egyenesből diktálja a határozatot. Le nem lép az igazság útjáról, akkor sem, ha száz másik papírral állítanak fejre az igazságot. Érteke van az egyenes úton való járásra. Előtttem ő nem bürokrata, akkor sem, ha munkaideje zömében aktákat gyárt. Ez a kenyere, megdolgozik érte.

A másik? Mondok neki két szót, ug-rasztja a titkárnőjét, behozatja bizonyíték-nak a fél irattárat. Erős a hangja, szigorú és kemény, az igazságtalanság már ettől a hangtól messzire szaladna. Kapásból idéz ő is klasszikusokat és saját határozatokat, csak az nem érdekli, mi a színtiszta igazság. Ami le van írva, és a kezéigébe ad-ják, csak az lehet. Nála iktatva van az igazság, és kötegenként csomóra rakva. Külsőre ő is hasonlít előbb említett pályatársához, lógósan senki rajta nem kapta még, mégis végigfut a hátamon a hideg, ha vele beszélek.

A hivatal önmagában nem a bürokrácia fellegvára, de ha sok van belőle, azzá lesz. Belső törvényei lesznek, a papíros kezd el beszélni, ő dirigál. Kívül reked az élet, teljesen befelőlőzi a hivatalszag.

Könnyű lenne ártani neki, pályaválasztási tanácsadó elé kellene újra állítani azokat, akik csak a papirost látják, és az embert soha. Csakhogy én nem hiszek abban, hogy vannak örök bürokraták, ezért nyugodtan otthagynám őket, ahol vannak. Azt sem hiszem, hogy más pályán nem lennének ugyanolyan aktarágók, ha egyszer ez ivódott beléjük. Tudván tudom, hogy egész társadalmunk elféli, szidja, ostromozza a hivatali packázásait, de annyira egyikünk sem ismeri, mint a benne élők. Külső segédlettel ugyan, de ott belül kellene rendet csinálni. Ne a főnöknek dolgozzon csupán a kishivatalnok, hanem az életnek. Ne a még nagyobb főnöknek készítse jelentéseit csak a főnök, ne azt írja le, amit ő látni szeretne, azt inkább, ami van. Az egész társadalom tiltakozása ellenére csak azért erősödhet meg itt-ott, mert egymást védik a bürokraták: X indokol, mert tudja, hogy Y így szeretné, ennél fogva Y bátran hivatkozhat X-re. Bezárl a kör, mielőtt közé férközne a józanság.

A blakot kellene csak nyitni oda, ahol poshad a levegő. Kiszellőztetni az ásatag, sokszor kidobott és sokszor visszalopakodó avas szemléletet. Világra szóló jó orvosságunk van ellene: demokráciának hívják. Munkahelyi demokráciának, szocialista demokráciának. Ahol a hivatali függőséget föl váltja az alulról fölfelé és fölülről lefelé áramló gondolati egyenlőség, ahol a kisebb kulcsszámú is megmondhatja a nagyobbknak, hogy ezzel vagy azzal csak a szó lesz több, nem az értelem, ahol meg is meri mondani, és ki is mer állni érte, mert egyszerűen neki van igaza, ott a hivatal penészgombái meg nem ragadhatnak. Ahol az életre többlet mernek hivatkozni, mint a kitalált és elavult rendeletekre, ott nem védőpajzs lesz a rendelet a tiáboló emberrel szemben, inkább annak segítője. Ott nem lehet kitalálni semmit, amire szükség ne lenne, és nem lehet kihagyni semmit, amire szükség lenne.

Nyakig a bürokráciában? Ahol így van, ott gyöngék vagyunk. „Vitaminhiányban” szenvedünk, hamar fáradunk, idegesek leszünk, és csak azt vesszük észre, hogy megint a sárkány szorongat bennünket. Ahol a pecsétek és paragrafusok közé is be lehetett vinni a demokráciát, ott virág nyílik az embereket gúzsra kötő folyondár helyett.

Horváth Dezső

Előadás pártpropagandistáknak

Gheorghe Serafin látogatása megyénkben

Az MSZMP KB vendége, János, a megyei pártbizott-ként hazánkban tartózkodó ság titkára fogadta, és tájékoztatta a megye kulturális és gazdasági életéről.

A román vendég a délutáni órákban Hódmezővásárhelyre látogatott. A városi pártbizottságon dr. Szalontai József, a városi pártbizottság első titkára fogadta. Ezt követően a Fegyveres Erők Klubjában pártpropagandisták részére tartott előadást a Román Szocialista Köztársaság külpolitikája címmel. Utána Vársárhely kulturális életével ismerkedett.

Ma délelőtt Gheorghe Serafin a szegedi Sajtóházban újságírókkal találkozik, és hasonlóan előadást tart Románia külpolitikájáról.

Országgyűlési bizottságok megbeszélése

Az Országgyűlésben kedden együttes ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági, jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága. A képviselők az élelmiszerre vonatkozó törvényjavaslatot vitatták meg. A törvényjavaslat meghatározza a közfogyasztásra szolgáló élelmiszerek előállításának és forgalmazásának feltételeit.

Az ipar a IV. ötéves tervtörvényben kitűzött feladatok összességében eleget tett — állapította meg az országgyűlési ipari bizottság kedden megtartott ülésén. Az ipari termelés fejlődése az előző ötéves tervhez képest egyenletesebb ütemű volt.